

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 9 februari 1928 kl. 2 e. m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning.

Enligt § 4 i den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning. För sådant ändamål har utskottet tagit kännedom om den av styrelsen för riksdagsbiblioteket till utskottet avlämnade, till riksdagen ställda och härmed överlämnade berättelsen över bibliotekets förvaltning under år 1927 ävensom tagit del av de hos styrelsen under året förda protokollen; och har utskottet därvid icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att styrelsen för riksdagsbiblioteket må tillerkännas ansvarsfrihet för förvaltningen av riksdagsbiblioteket under år 1927.

Stockholm den 31 januari 1928.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Sandler, Pettersson* i Olovstorp, *Enhörning, Lindgren, Andersson* i Hedsta, *Ström* och *Bodin*; samt

från andra kammaren: herrar *Lovén, Olsson* i Berg, *Wikström, Kloo, Ryberg, Höglund, Svensson* i Betingetorp och *Eklund*.

Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1927.

Till Riksdagen.

Jämlikt § 5 i stadgar för riksdagsbiblioteket får biblioteksstyrelsen härmed avgiva berättelse över bibliotekets förvaltning under år 1927.

Bibliotekets egentliga verksamhet har under året fortgått på sedvanligt sätt. Det har utan inskränkning hållits öppet enligt den i stadgarna för detsamma fastställda tiden.

*Allmän
verksamhet.*

Biblioteket har under året för sina lånesökande förmedlat lån från följande bibliotek och institutioner: handelshögskolans i Stockholm bibliotek, kungl. biblioteket, kungl. ecklesiastikdepartementet, kungl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens bibliotek, riksarkivet, riksdagens interparlamentariska grupps bibliotek, riksmarskalksämberet, slottsarkitektkontoret, statistiska centralbyråns bibliotek, Stockholms stads arkiv, svenska akademiens nobelbibliotek, universitetskanslersexpeditionen, Göteborgs stadsbibliotek, Lunds universitetsbibliotek, Uppsala universitetsbibliotek, Södermanlands-Nerikes nations i Uppsala bibliotek. I sin tur åter har biblioteket beviljat dylika förmedlingslån genom 45 offentliga och enskilda bibliotek och andra institutioner i Stockholm och landsorten.

Antalet under året till utlåning framtagna volymer — häri ej inberäknade de ur referensbibliotekets samlingar begagnade — belöper sig till inalles 80,596 volymer. Motsvarande siffra uppgick för år 1926 till 71,430 volymer.

Bibliotekets tillväxt under det gångna året omfattar 3,608 volymer i 2,797 band. Häri ingå såväl direkta inköp som ock förvärv på bytes- och gåvoväg.

Tillväxt.

Under året har en ny bytesförbindelse i övlig ordning inletts mellan Sveriges och Bayerns riksförsamlingar. Bytet, som huvudsakligen avser de båda ländernas parlamentariska tryck, förmedlas å Bayerns sida av dess statsbibliotek.

Från svenska myndigheter och institutioner har biblioteket fått mottaga exemplar av utkommet officiellt och statsunderstött tryck. Från några kommittéer, som under året slutfört sina arbeten, har överlåtelse i vissa fall jämlikt kungl. kungörelsen den 30 december 1922 (nr 601) gjorts till biblioteket.

I egenskap av givare hava dessutom följande in- och utländska korporationer och enskilda ihågkommit biblioteket:

Stockholm. Allmänna försvarsföreningen. Civilstatens änke- och pupillkassa. Föreningen för välgörenhetens ordnande. Försvarsväsendets underbefälsförbund. A.-B. Göteborgs bank. Generalstabens litografiska anstalt. Handelshögskolan. Handelshögskolans bibliotek. Italienska legationen. Karolinska institutets bibliotek. Konungariket Sveriges stadshypotekskassa. Kooperativa förbundet. Kungl. arméns pensionskassa. Kungl. biblioteket. Kungl. järnvägsstyrelsen. Kungl. lantbruksakademien. Kungl. socialdepartementet. Kungl. svenska vetenskapsakademien. Kungl. tekniska högskolans bibliotek. Kungl. utrikesdepartementet. Kungl. veterinärhögskolan. Kungl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien. Livförsäkringsaktiebolaget Thule. Mexikanska legationen. Odontologiska föreningen. Polska legationen. Redaktionen av Bancoposten. Redaktionen av Landstormsmannen. Redaktionen av Meddelanden rörande nationernas förbund. Redaktionen av Mondo. Redaktionen av Nordisk försäkringstidskrift. Redaktionen av Pedagogiska spörsmål. Redaktionen av Sociala och kommunala spörsmål. Redaktionen av Sunt förnuft. Redaktionen av Svensk papperstidning. Redaktionen av Svensk sparbankstidskrift. Redaktionen av Tidskrift för nykterhetsnämnderna. Redaktionen av Tidskrift för den svenska pensionsförsäkringen. Redaktionen av Tidskrift för svensk skolfilm och bildningsfilm. Redaktionen av Tirfing. Redaktionen av Trävaruindustrien. Rikets allmänna kartverk. Riksbanken. Riksdagens interparlamentariska grupp. Riksgäldskontoret. Sammanslutningen för smugglingens bekämpande. Skandinaviska kreditaktiebolaget. Stadsfullmäktige. Statens byggnadsbyrå. Statistiska centralbyrån. Stockholms borgarskola. Stockholms folkskoledirektion. Stockholms handelskammare. Stockholms högskola. A.-B. Stockholms spårvägar. Stockholms stads statistiska kontor. A.-B. Stockholmsystemet. A.-B. Svensk filmindustris skolfilmavdelning. Svenska akademiens nobelbibliotek. Svenska arbetsgivareföreningen. Svenska bankföreningen. Svenska bryggareföreningen. Svenska ekonomföreningen. Svenska fattigvårdsförbundet. Svenska handelsagenters förening. A.-B. Svenska handelsbanken. Svenska landskommunernas förbund. Svenska läkaresällskapet. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos. Svenska naturskyddsföreningen. Svenska skogsvårdsföreningen. Svenska skolornas fredsförening. Svenska stadsförbundet. Svenska teknologföreningen. Svenska tidningsutgivareföreningen. A.-B. Svenska

- tobaksmonopolet. Svenska vattenkraftföreningen. Sveriges allmänna exportförening. Sveriges allmänna hypoteksbank. Sveriges allmänna lantbrukssällskap. Sveriges fastighetsägareförbund. Sveriges industriförbund. Sveriges landstemsföreningars centralförbund. Sveriges liberala parti. Systembolagsföreningarnas förtroendenämnd. A.-B. Vin- och spritcentralen.
- Bräkne-Hoby. Redaktionen av Tidskrift för svenska folkhögskolan.
Göteborg. Göteborgs högskola. Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet.
- Huddinge. Redaktionen av Bitidningen.
Karlstad. Handelskammaren.
Lund. Redaktionen av Namn och bygd. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet.
- Sigtuna. Svenska kyrkans lekmannaskola.
Södertälje. Åkerbrukskolonien Hall.
Uppsala. Statens institut för rasbiologi. Studentkåren. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet. Uppsala ärkestifts domkapitel.
- Caraccas. Ministerio de obras públicas.
Chicago. John Crerar library.
Genève. Sociéte des nations. Bureau international du travail.
Haag. Bibliothéque du palais de la paix.
Helsingfors. Riksdagsbiblioteket. Socialministeriet. Statistiska centralbyrån.
- Köbenhavn. Bureau du Conseil permanent international pour l'exploration de la mer. Grosserer-Societetets Komite. Rigsdagens Bibliotek. Rigsdagens Bureau. Det statistiske Department.
- Oslo. Departementet for sociale saker. Kirke- og undervisningsdepartementet. Norges bank. Riksforsikringsanstalten. Det statistiske centralbyrå. Stortingets bibliotek. Universitetsbiblioteket.
- Paris. Les presses universitaires de France.
Prag. L'Office de statistique de la république tchécoslovaque.
Reykjavik. Landsbókasafn íslands.
Rom. Institut international d'agriculture.
Washington. Carnegie Endowment for international peace. Library of Congress.
Åbo. Åbo akademis bibliotek.
- Chambert, Georg, fil. mag., Katrineholm.
Ekholm, Gunnar, docent, Uppsala.
Ekman, Sven, professor, Uppsala.
Gonsiorowski, Mirosław, doktor, Paris.
Gödel, Vilhelm, överbibliotekarie, Saltsjöbaden.
Höckert, Robert, förste bibliotekarie, Stockholm.

Krause, Georg, expeditionsvakt, Stockholm.
 Lamm, Kurt, assessor, Stockholm.
 Linder, S., professor, Uppsala.
 Lovén, Christian, byråchef, Stockholm.
 Melin, Douglas, docent, Uppsala.
 Morbeck, Em., docent, Uppsala.
 Norman, C. G., f. d. lektor, Stockholm.
 Pehrsson, Per, kyrkoherde, Göteborg.
 Psilander, Hj., professor, Uppsala.
 Schalling, Erik, kammarråd, Saltsjöbaden.
 Sernander, Sven, biblioteksamanuens, Stockholm.
 Sommarin, E., professor, Lund.
 Söderström, Adolf, docent, Uppsala.
 Thorvall, F., e. o. hovrättsnotarie, Stockholm.
 Uddén, Herman, f. d. landshövding, Stockholm.
 Wendtland, Ernst, Justizrat, Leipzig.
 Zetterqvist, V., riksgäldsvaktmästare, Stockholm.
 Zimmerman, Franz, bibliotekarie, Braunau.
 Åkesson, Elof, fil. lic., Stockholm.

*Deponering
av arkivalier.*

Med hänsyn till tidigare gjorda depositioner i riksarkivet av vissa riksdagens arkivalier från tiden före 1867 gjordes redan under år 1926 från bibliotekets sida framställning hos riksarkivet om fortsatt överlåtande av enahanda arkivalier från tidsperioden 1867—1900. Sedan riksarkivet biträtt denna bibliotekets hemställan, hava under året överlämnats vid pass 100 längdmeter i 1,418 volymer, omfattande kamrarnas och kanslideputerades protokoll samt statsutskottets med undantag av riksgäldsavdelningens, bevillningsutskottets, lagutskottets och särskilda utskottens handlingar. Hela samlingen har före överlåtelsen granskats och reviderats, delvis nybundits och reparerats, varjämte fullständig förteckning över densamma i två exemplar upprättats.

Anslag.

Av årets riksdag har efter framställning av styrelsen beviljats ett reservationsanslag av 10,000 kronor till tryckande av bibliotekets nya katalog. Likaledes har på styrelsens framställning anslaget till avlöning till icke-ordinarie befattningshavare höjts från 6,000 till 8,000 kronor.

*Organisations-
och
löneför-
hållanden.*

I skrivelse den 4 april 1927 till riksdagens bankoutskott hade lönenämnden för riksdagens verk, i anslutning till vidtagna åtgärder inom statsförvaltningen, framlagt förslag till vissa ändringar av § 26 av stadgarna för riksdagsbiblioteket angående disciplinära mål och besvär. Sedan biblioteksstyrelsen lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, antog riksdagen det förslag till förändrade bestämmelser av nämnda §, som föreligger i bankoutskottets utlåtande nr 56.

Ålderstillägg har under året beviljats överbibliotekarien Wilhelm Gödel

och amanuensen Sven Sernander, vilka båda i och med utgången av september månad under 3 år tillhört sina innehavande löneklasser. Med anledning härav uppflyttades, fr. o. m. 1 oktober räknat, Gödel i 33:e löneklassen av 30:e lönegraden och Sernander i 14:e löneklassen av 15:e lönegraden.

Inom bibliotekets styrelse hava under det gångna året inga förändringar inträffat.

Styrelse och tjänstepersonal.

Beträffande bibliotekets tjänstepersonal är följande att anföras. Överbibliotekarien Vilhelm Gödel har på grund av sjukdom varit tjänstledig under 1½ månad, och andre bibliotekarien Erik Winge har likaledes på grund av sjukdom åtnjutit tjänstledighet under 1½ månad. Under överbibliotekariens ledighet har förste bibliotekarien Robert Höckert varit förordnad såsom överbibliotekarie. För övrigt har under semester och andra inträffade ledigheter andre bibliotekarien Erik Winge varit förordnad såsom förste bibliotekarie, förste amanuensen Finn Andreen dels såsom förste, dels såsom andre bibliotekarie samt amanuensen Sven Sernander dels såsom andre bibliotekarie, dels såsom förste amanuens.

Genom biblioteket har under året från trycket utgivits *Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1926*.

Utgivet arbete.

Stockholm den 12 januari 1928.

G. THULIN.

LUDVIG WIDELL.

ARTHUR ENGBERG.

VILHELM GÖDEL.
